
Публикуван на: 07-06-2007

Източник: [Портал Европа](#)

Инициативата на Портал ЕВРОПА ["Осемнайсетте: кои да са?"](#) продължава и след провения се евровот. Нашият екип ще ви запознава системно както с работата на [първите ни пряко избрани представители в Европейския парламент](#), така и с дейностите на политическите групи, към които те принадлежат. Поредната следизборни интервюта продължаваме с председателя на групата на АЛДЕ в Европейския парламент – Греъм Уотсън (Великобритания).

(Бележка на редакцията: интервюто е взето на 6 юни, сряда, вечерта, след като българските депутати бяха официално приветствани от председателя на ЕП Пьотеринг.)

Г-н Уотсън, как Групата на либералите и демократите АЛДЕ в Европейския парламент посреща новите български евродепутати, които членуват в нея?

В понеделник (11 юни, бел.ред.) в Страсбург ще проведем официалната церемония по тяхното приемане. Днес (на 6 юни, бел.ред.) въведох българските ни членове на среща на групата и те бяха посрещнати с аплодисменти. След това си направихме семейна снимка с новите ни колеги пред залата.

Определено ли е вече кой ще бъде председател на делегацията на българските евродепутати от АЛДЕ?

Все още не. Те трябва да проведат среща и сами да вземат решение за това.

Как и кога ще се реши за членството на българските евродепутати от АЛДЕ в различните комисии на Европарламента?

Процедурата е следната – всеки новодошъл в нашата група евродепутат е помолен да определи личното си първо, второ и трето желание за членство в комисии. Ние се стремим да се съобразим в максимална степен с техните предпочитания. Този път новите ни членове са четирима, така че е възможно да се наложи някои от евродепутатите да сменят комисии, в които членуват, както и да си ги разменят.

Като председател на групата на АЛДЕ какво е вашето послание към новодошлите ви

колеги от България?

Посланието ми е – много ни е приятно, че сте тук, особено сме удовлетворени, че вече сте пълноправни членове на Европейския парламент, избрани с пряко гласуване. Надяваме се, че те възможно най-бързо ще се включат в работата на ЕП.

Сред избраните български евродепутати във вашата група има такива без опит в ЕП. Предвижда ли се някакъв вид подготовка за тях?

Да. Имаме специална въвеждаща програма за всеки нов член на нашата парламентарна група, който е подпомаган от нашия екип. Така че ще се постареем да ги включим пълноценно в работата по най-бързия възможен начин.

Какви са ви впечатленията от личните качества на новите български евродепутати във вашата група? Вероятно сте се запознал с някои от тях още по време на предизборната кампания.

Смятам, че са много добри. Срещнал съм се с всички нови евродепутати, които днес вече са в нашата група, още докато бяха кандидати. Една от тях познавам от преди – Мариела Баева от ДПС, с която се познавам вече от няколко години. Трябва да кажа, че качеството е високо. Биляна Раева от НДСВ изглежда способен, опитен човек. От листата на ДПС имаме четирима нови евродепутати – убеден съм, че работата ще върви много добре заедно с Филиз Хюсменова, която е евродепутат от преди изборите.

Какви са конкретните ви очаквания от новите български евродепутати, съобразно планираната от АЛДЕ дейност до края на този парламентарен мандат – възнамерявате ли да ги включите с конкретни задачи в приоритетните цели, по които работите?

От тях очаквам да бъдат активно ангажирани във всички планиращи структури на нашата група. Според мен един от недостатъците е, че нашите колеги се присъединяват към нас само две години преди следващите европейски избори. Повечето сме тук през целия петгодишен период, докато новодошлите ще карат съкратен двугодишен мандат, след което им предстоят нови избори. Именно затова един от приоритетите, в които бих искал да включа колегите от България, е планирането на подготовката на кампанията ни за следващите европейски избори. Мисля, че опитът им от битката в току-що приключилата у вас предизборна кампания ще ни бъде много полезен в тази дейност. Освен това искам българските ни колеги да участват активно и в други дейности – в частност във въпросите на регионалната политика. Това е една от важните за България теми, а именно как да се използват инструментите на регионалната политика и Структурните фондове на ЕС колкото се може по-бързо и по-резултатно.

От НДСВ в ЕП влезе само един евродепутат. Според вас каква е причината за такъв резултат на тази партия?

Разбира се на НДСВ му се искаше да беше вкарало повече хора. Със сигурност на мен ми се искаше да видя повече избрани хора от тяхната листа. Мисля обаче, че те пострадаха от една „болест“, типична за партиите, участващи в управление – става дума за общественото неудовлетворение от правителството. Мисля, че Социалистическата партия пострада от това по същия начин. По-забележителен обаче е фактът, че ДПС – което участва в управлението от, струва ми се, осем години – се представи толкова добре на изборите за ЕП. Разбира се, аз приветствам това.

В НДСВ има гласове за излизане от правителството, за да не бъде повече в ущърб на партията участието ѝ в управлението. Изобщо в НДСВ напоследък има напрежение. Запознат ли сте с последните развития в тази партия?

Да, съобщиха ми за конгреса миналия уикенд и за развитието след това. Мисля, че е съвсем нормално за една партия да страда от, така да се каже, „следизборна унилоост“. Трудни избори, представяне по-слабо от това, на което си се надявал... Очевидно е също някои от ключовите партийни фигури да са критични към ръководството. Това, което смятам, че е важно да се направи, е ръководството на партията да запази самообладание, да остане в правителството, осигурявайки стабилността и приемствеността, от която България има нужда, но същевременно – може би – да заработи малко по-усърдно по комуникирането на политиките на правителството и на ролята на НДСВ в тях...

Значи вие сте за това, НДСВ да остане в правителството?

Да, да – много.

НДСВ смени името си, запазвайки абривиатурата му. Това ще повиши ли общественото влияние на тази партия според вас?

На този въпрос по-лесно би могъл да отговори българин. Не виждам причина промяната на името да доведе до намаляване на влиянието. Мисля, че беше видяно съвсем очевидно, че Симеон Сакскобургготски желае малко да се отдръпне от водещата роля, която имаше като министър-председател. И в този смисъл мисля, че беше удачно да се използва възможността за смяна на името на партията. Мисля, че начинът, по който го смениха, беше много умен – запазвайки същите инициали, но добавяйки думите „стабилност“ и „възход“.

Европейските либерали и демократи често провеждат инициативи за прозрачност в политическия живот на ЕС. ДПС в годишния си отчет пред Сметната палата не е декларирало нито едно получено дарение. За разлика от ДПС останалите политически партии декларират, че са получавали дарения за своята дейност. Като председател на групата на АЛДЕ дали знаете по какъв начин ДПС финансира своята дейност?

Доколкото зная ДПС се финансира от членски внос и от дарения. Научих от колегите си, че

миналата година няма дарения, защото даренията обикновено се дават за специфични дейности – като предизборни кампании например. Миналата година нямаше избори, в които ДПС да е участвало със свой кандидат. Знаете, че ДПС не издигна самостоятелен кандидат за президентския вот. Така че не е изненадващо, че не са декларирали дарения пред Сметната палата. Разбира се тази година заради евровота имаше редица частни и корпоративни дарения за партията. Разбирам, че ДПС работи с „Прозрачност без граници“, с които подготвя доклад за финансирането на кампанията си. Този доклад ще парира всички критики за липса на прозрачност.

Точно преди година вие [казахте в интервю за Портал ЕВРОПА, че АЛДЕ разчита на законодателната инициатива на ДПС за приемане на закон за лобизма](#) , с който да се постигне повече прозрачност в българската политика. Известно ли ви е сега, година по-късно, дали такъв закон е бил приет?

(смее се, бел. ред.) Едно от нещата, които знам, е че в политиката е много трудно да се свършат много неща за една година. Една година изглежда дълъг период, но в политиката не е. Това, което зная, е че ДПС инициира публични консултации по своето предложение за закон за лобизма. Законът още не е гледан на пленарно заседание на парламента. Това обаче не означава, че законодателната работа по него не продължава. Знам, че ДПС стои зад законодателно предложение за закон за финансирането на политическите партии, с който да се постигне по-голяма прозрачност в този процес. Мисля, че идеята е българското законодателство в тази сфера да се базира на най-добрите практики в Европейския съюз.

Бих искал да ви върна към прословутата фраза [„обръчи от фирми“](#) . По медиите не спира да присъства този цитат на Ахмед Доган от речта му пред конгреса на ДПС. Наистина ли мислите, че ДПС е прозрачна партия – може би, щом няма декларирани дарения, парите ѝ, без които не би могла да съществува като политическа партия, идват именно от „обръчи от фирми“?

Както казах, това, че не са декларирали никакви дарения, се дължи на факта, че през този период те не са водили кампании, за които биха били нужни средства от дарения. Това, което смятам за важно, е че във всяка демокрация има ясни обществени закони и стандарти за прозрачността на всички политически партии. Ясно е в този смисъл, че България е възникваща демокрация. Надявам се, че ще има консенсус между всички политически партии в страната за това, което трябва да се направи, че да има прозрачност. В никакъв случай не съм убеден в това, че ДПС била много по-малко прозрачна партия, отколкото са останалите... И зная, че неведнъж ДПС е предлагало законодателни инициативи за прозрачност в политиката – имам предвид предложението за закон за финансиране на политическите партии, предложението за закон за лобизма и други. През годините съм имал множество разговори с господин Доган по широк спектър политически въпроси. Мисля, че прозрачността винаги е била сред неговите приоритети.

Казахте, че България е възникваща демокрация (emerging democracy). Струва ми се, че България е функционираща пазарна икономика, което е изискване за членство в ЕС...?

Да.

Каква демокрация е България според вас – възникваща или функционираща?

(сmee се, бел. ред.) Не съм сигурен, че ЕК прави разлика между двете. Може би трябваше да използвам думата „функционираща”, щом това е терминът, който Комисията използва. В повечето страни-членки на Европейския съюз, които относително наскоро излязоха от комунизма, сме свидетели на продължаващ процес на модернизация на политическите системи и политическите партии. Предполагам, че този процес се отразява върху българската политика по същия начин, по който се отразява върху политиката в Словакия, Прибалтийските страни или Чехия.

Като стана въпрос за Европейската комисия, дали вие като виден европейски парламентарист имате предположения за съдържанието на предстоящия да излезе на 27 юни доклад на ЕК за българския напредък: ще се препоръча ли според вас задействане на предпазна клауза заради съдебната реформа и борбата с корупцията и престъпността?

Надявам се, че няма да бъде задействана; не мисля, че ще бъде задействана. Според мен има достатъчно индикации за напредък в България по реформите, които Европейският съюз положи. Но както в останалите подобни случаи, Европейската комисия трябва да вземе крайното решение за това, дали напредъкът във всички области е достатъчно солиден и бърз, за да даде зелена светлина. Надявам се, че всички български министерства ще продължат с работата, която извършват, за да модернизират страната и да извършат необходимите реформи, така че в доклада на ЕК да не останат съмнения.

През януари в сградата на ЕП беше организирана [изложба на български антични предмети под ваш патронаж](#) и по инициатива на доктор Антония Първанова, която вече не е евродепутат. На откриването вие казахте, че тази изложба поставя началото на серия прояви за промоция на България като страна-членка. Бяха ли наистина организирани такива?

О да, и то много. Например лично участвах в семинар за реформата в здравеопазването в България и в други нови страни-членки, организиран от наш български колега. Участвах и в проява в края на март, организирана от Антония Първанова, като част от кампания за правата на пациентите в България и в другите страни. Преди месец или два имахме и семинар за предизвикателствата и очакванията от членството на България в ЕС. Един от нашите доскорошни членове – Христина Христова – направи превъзходна фотоизложба на манастири в Северна България. Много неща бяха направени. Надявам се, че новите български членове на АЛДЕ ще продължат работата на своите предшественици за добрата промоция на България.

Значи според вас проявите, започнали с [изложбата „Великолепието на България”](#), са в крайна сметка с положителен знак – въпреки множеството критични публикации, в които се споменава Васил Божков-Черепя?

Винаги има хора, които желаят да критикуват нещата, които се правят. Разбира се винаги ще има такъв род въпроси, които се задават – особено в света на творчеството, в артистичния свят. Според мен като цяло българските евродепутати много успешно представят България, като ни запознават със съкровищата, които има България, с културните ѝ традиции, и разбира се със съвременна България и днешния ѝ принос за живота в Югоизточна Европа.

Когато българският и румънският еврокомисари бяха избрани, вие казахте, че либералите подкрепят разширяването на ЕС, но не и непрестанното числено нарастване на състава на Европейската комисия и на Европейската сметна палата. Все още ли поддържате тази позиция и каква е оценката ви за работата на българския еврокомисар Меглена Кунева, която също принадлежи към европейското либерално семейство?

На първия ви въпрос – смятам, че правителствата на страните-членки бяха напълно прави в това, което заложили в Договора от Ница: че след като ЕС мине отвъд границата от 27 страни-членки, не можем повече да имаме по един еврокомисар от всяка страна. Мисля, че те са право са предвидили необходимостта от известни реформи, защото институциите ни трябва да са функциониращи. Ако имаш повече от 27 души около масата, не мисля, че това ще е възможно. С всяко следващо разширяване ще е нужна институционална реформа. Що се отнася до въпроса ви за комисар Кунева, то аз мисля, че тя дава един добър принос – не само в собствения си ресор, който тя разви с много въображение, а така също в другите основни ресори, предвид богатия си управленски опит. Както знаете, много от решенията в ЕК се взимат с консенсус, така че е важно всеки комисар да има отношение не само по собствения си ресор, а по всички важни политики на Комисията.

A diagram showing a 7x5 grid of squares. The top row has 5 squares. The second row has 10 squares. The third row has 7 squares. The fourth row has 10 squares. The fifth row has 7 squares. The sixth row has 5 squares. The seventh row has 5 squares.

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Кой е Греъм Уотсън?

» Греъм Уотсън е първият британски либерал-демократ, избран в ЕП и представлява избирателите на Югозападна Англия и Гибралтар.

» Наред с политическата си кариера е работил в лондонския и хонконгския офиси на Hong Kong & Shanghai Banking Corporation, както и за Европейската банка за възстановяване и развитие ЕБВР.

» От 2002 г. е председател на Алианса на демократите и либералите в ЕП – АЛДЕ, която

винаги е била третата по големина политическа група в 26-годишната история на Европарламента. Като европейски парламентарист е членувал в редица комисии на ЕП и е председателствал Комисията по граждански свободи и права и правосъдие и вътрешни работи в периода 1999-2002.

» На книжния пазар на Острова вече е новата книга на Уотсън: „Силата на речта“ („The Power of Speech“) – в нея има подбор от речи, които той е произнасял през петте години като парламентарен лидер на либерал-демократите. Книгата проследява позициите и приоритетите на АЛДЕ.

» Роден е през 1956 г. в семейството на морски офицер и учителка. По образование е преводач. Владее четири европейски езика. Женен, с дъщеря и син.